

OP WACHT

02 OKT 22

PROGRAMMABOEKJE

FORT PANNERDEN IN DE HOOFDROL

Welkom bij Op Wacht

Na de eerste uitvoering van Op Wacht in 2019 bleef Fort Pannerden in ons hart. Door het uitvoeren van de opera in, over en voor het fort, zijn we voor altijd met Fort Pannerden verbonden. Op Wacht gaat over krakers, soldaten, machten, verzet en verveling. Over de traagheid, frustratie en de spanning van het wachten op iets waarvan je niet weet of het wel komt.

Maar ook, en misschien nog wel meer, over samen muziek maken, verbondenheid, vertrouwen, luisteren, aanvullen, reageren en ondersteunen. Over hoe een groep muzikanten die samen in een fort wordt gezet een band krijgt, bijna als een groep soldaten die samen zit te wachten op een oorlog.

Laat je meevoeren door het fort,
zet je zintuigen open en geniet!

Eva Beunk
componist Op Wacht

Libretto

Scene 2

Kraker, Macht

Ik ben waar ik blijf
Jij blijft waar ik ben

Ik ben liever geketend dan verwijderd uit mijn fort
Ik ben vrij mijzelf te vangen
Zit hier vast zolang ik kan

Ik ben waar ik blijf
Jij blijft waar ik ben

Dit is een kwestie van tijd
Je kan geen kant op
 Want ik wil geen kant op
Dit is verloren zaak voor jou
 Allen verliezen alleen sommigen trager dan anderen
Ik heb alle tijd
 Langzaam verliezen is wat we winnen noemen

Ik ben waar ik blijf
Jij blijft waar ik ben
Ik heb alle tijd
Het wachten dat went

Scene 3

Soldaat

Op Wacht
Op Wacht
Op de vijand
Daar
Of niemand
Op Wacht

De tijd
Vertraagt
Vertraagt
De tijd
en steelt

Paraat!
Joosten?
In de strijd
Geen schot
geen vijand
zinloos Fort!

Op Wacht
Op Wie?
Waar?
Of daar
Of nergens
Op niemand

De tijd
Vervaagt
en knaagt
verveelt
De tijd

Franssen?
Paraat!
Welke strijd
gelost
geen oorlog
zinloos Fort!

Op Wie?
Op Wie?
Waar dan?
Of daar?
Of nooit
De tijd

Verloopt
De tijd
en plaagt
verspeelt
Op Wacht

Paulsen?
Paraat!
Altijd paraat
In de strijd
geen strijd
geen schot
zinloos Fort!

Scene 4

Kraker, Soldaat

Geesten huizen in
de wanden
in de vloeren
in alle kieren.

Nagelaten sporen
van kapiteins
en officieren.

Hier huizen vleermuizen
en geesten,
viltig vocht en beesten,
hier huist het stof.

Ik zie ik hoor ik luister
de geest van de Soldaat

Ik zie ik hoor ik luister
de geest van de Soldaten
voor mij
zij die gevallen zijn
verteerd of vergeten.
Van verveling vergaan
teveel tijd te verduren.

Ooit en eens de Soldaat
Van verveling vergaan
teveel tijd te verduren.

Verhalen in de muren
van jaren jaren
en eeuwen eeuwen.
Sombere verhalen
van vergane idealen
botten, skeletten
die stilletjes schreeuwen.

Hier huizen vleermuizen
en geesten,
viltig vocht en beesten,
hier huist het stof.

Scene 5

Soldaat, Macht, Kraker

Keer op keer, elke dag weer. Repeterende handelingen
door het raam naar buiten kijken tot de vijand komt
duttend geeuwen kaarten vervelen dag aan dag
wachten op een oorlog die niet komen wil.

Glad-gepoetste kogels, de loden loop dik in het vet
tot in de puntjes bereid is het zinloos kanon.
Wachten, wachten, tot het ons uitput, verlamt
tot de dag dat nooit gevochten wordt, nooit de vrijheid waait.

Scene 6

Kraker

Rats, kuch en bonen.

Het dagelijks ritueel.

Gezelligheid.

Buiten wonen doet goed eten.

Wie schuift er vanavond aan, blijven de gasten
nog een nachtje meer?

Joop die eet mee, die eet voor twee.

Dan kook ik voor zestien, dat is vast voldoende.

Drie kilogram kruimige aardappels, drie kilogram winter-
peen.

Zes grote uien, honderd gram boter, melk,
en snufjes zout en peper.

Dan schil je de aardappels en snijd in gelijke stukken.

Schil de winterpenen en snijd in kleinere stukken.

Snijd de ui in halve ringen.

Doe de aardappels in de pan, dan de wortels en dan de ui.

Vul de pan met water en kook het geheel zo'n 20 minuten.

Giet het water af en stamp de hutspot met een stamper.

Roer de boter en de melk door de hutspot en breng op
smaak met zout en peper.

Scene 6

Macht

Artikel 5:1 van het Burgerlijk Wetboek beschrijft het eigendom als meest omvattende recht dat een persoon op een zaak kan hebben. Kraken houdt een inbreuk op dit eigendomsrecht in. De eigenaar van een pand kan op grond van artikel 5:2 van het Burgerlijk Wetboek de rechter om ontruiming van een gekraakt pand verzoeken. Volgens artikel 429 van het Wetboek van Strafrecht dat sinds de invoering van de Huisvestingswet in 1993 in het wetboek werd ingevoerd, conform dit artikel is strafbaar degene die een door hem wederrechtelijk in gebruik genomen gebouw, waarvan het gebruik door de rechthebbende minder dan een jaar geleden is beëindigd, op vordering van de rechthebbende niet aanstonds ontruimt. Gedurende het eerste jaar van leegstand biedt dit artikel de mogelijkheid om kraken strafrechtelijk aan te pakken, teneinde de eigenaren van panden bescherming te bieden op grond van het civiel recht.

Hierbij bevestig ik, zoals 30 juni jl. ook telefonisch besproken tussen u en dhr. Van Putten van mijn dienst, dat u als erfpachter van het fort verantwoordelijk bent voor het beheer van het fort, conform de voorwaarden zoals opgenomen in de erfpachtovereenkomst. U bent daarmee ook verantwoordelijk voor de acties die ondernomen moeten worden om het krakersprobleem op het fort op te lossen. In haar gelijklopende brieven van 23 juli en 9 augustus 2001 geeft de eigenaar te kennen dat zij het vertrouwen in het uitvoeren van de ontwikkeling en restauratie van het Fort onder leiding van de stichting heeft verloren. Behalve het feit dat de doelstelling niet is gerealiseerd, stelt zij op diverse onderdelen handelen in strijd met de bepalingen van de erfpachtovereenkomst vast. Zij sommeert vóór 1 oktober 2001 het fort te ontruimen, te verlaten en in oorspronkelijke staat terug te doen komen aan de eigenaar.

Scene 7

Kraker, Macht, Soldaat

Met hart en ziel tegen de grimmigen,
de onverschilligen, de bozen
Tenslotte zijn de schakels losgeslagen,
de kettingen gebroken;
vanuit het duister opgestegen, en blakend in het licht
zing ik mij los. Dan adem en zucht en leef ik... ik leef ik leef...

Mijn dromen en mijn idealen,
ze waren tegen beter weten in
de strijd en het wachten meer dan waard.
En nu lucht alles op;
zie ze zweven, ze wieken op de wind.
Ik zing mijn hart naar buiten! En ben ik los!

Line-up

Solisten

Kraker Desirée Verlaan [mezzo]
Macht Yonathan van den Brink [bas]
Soldaat Dierick Aartsen [tenor]

Hoornisten

Morris Kliphuis [de vrijheid]

Ans Ermers
Carla Simons
Chrit van Rijt
Cobi Lelie
Crit Gielen
Dick Hesselink
Frans Vermeeren
Henk-Jan Meijer
Jan-Maurits van Linge
Janire de Paz Rivas
Lisette van den Berg
Paul Rodermans
Rieny Putmans
Rieta Mulder
Sven de Wit
Tim Verheijen
Þórunn Eir Pétursdóttir

Dirigent

Sjef de Kort

Makers

Rob Hoekstra - tekst
Eva Beunk - muziek

Fort in de hoofdrol

Met Op Wacht zetten we Fort Pannerden in de hoofdrol. Fort Pannerden is niet het enige fort dat een voorstelling verdient. Tientallen forten liggen verscholen in het Nederlands landschap. Je ziet ze pas echt als je er oog voor hebt. Als onderdeel van de Stelling van Amsterdam en de Oude en de Nieuwe Hollandse Waterlinie maakten ze Nederland lastig bereikbaar voor indringers.

Veel gevochten werd er niet. Vaak was het vooral een kwestie van wachten. Na de Tweede Wereldoorlog verloren veel forten hun functie. Maar ze bleven bestaan als markant erfgoed in het Nederlandse landschap. Alsof ze wachten op een mooie locatievoorstelling in, op en over forten.

- 7 forten in de hoofdrol bij een locatievoorstelling
- 7 teams van makers uit verschillende kunstdisciplines
- 7 voorstellingen rond het thema wachten
- 7 uitwisselingen van professionele makers en amateurs
- 7 locatievoorstellingen met omwonenden en fort-liefhebbers

Na de kick-off in 2022 in Fort Pannerden staan van maart tot en met november 2023 de andere forten in de hoofdrol. Kijk voor de precieze data en tijden op www.fortindehoofdrol.nl

Vrienden van Op Wacht

Stichting Op Wacht maakt spannende, inspirerende en vernieuwende locatievoorstellingen. Na opera Op Wacht en Klinkerweg in een steenfabriek in Zevenaar zijn we bezig met nieuwe plannen onder de titel Fort in de Hoofdrol. Daarbij voelen we ons gesteund door steeds meer Vrienden van Op Wacht.

De bijdragen van Vrienden van Op Wacht gebruiken we voor publiciteit, de website en om nieuwe plannen te ontwikkelen. Een goede vriend steunt de stichting jaarlijks met € 50. Heb je iets minder budget, dan kun je ons ook helpen met een lager bedrag van bijvoorbeeld € 25 per jaar. Even goede vrienden! Heb je meer te besteden, dan kun je ook overwegen ons te steunen met € 100 per jaar: supergoede vrienden.

Kijk voor meer informatie op
www.opwacht.nl/vrienden/

Veel dank!

De reprise van opera Op Wacht is mogelijk gemaakt door een hardwerkend team bestaande uit:

Dick Hesselink, Christine van Eerd, Servaas Beunk,
Erwin Wigman, Sjef de Kort en Eva Beunk.

Speciale dank gaat uit naar Albert Hogeweg en
Kyra Jongenelen van Stof Rotterdam voor het ontwerp van de
huisstijl en de offline en online publiciteit.

De reprise van opera Op Wacht kreeg financiële bijdragen van
onder andere:

Pact van Loevestein

De regionale samenwerking Nieuwe Hollandse Waterlinie,
onderdeel van UNESCO Werelderfgoed Hollandse
Waterlinies in het Rivierengebied. Binnen het Pact van
Loevestein werken gemeenten, provincies en
waterschappen samen aan behoud en ontwikkeling
van de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

www.programmanieuwehollandsewaterlinie.nl/pact-van-loevestein/

Klaus Fehr French Horns

www.fehr-frenchhorns.com/

KLAUS FEHR
French Horns

